

1.-ÍNDICE

2.-CONTEXTO DO CENTRO.....	páx. 2-4
3.-OBXECTIVOS ESO.....	páx.4-5
4.-SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS.....	páx. 5- 13
5.-UNIDADES DIDÁCTICAS.....	páx. 14-30
6.-METODOLOXÍA DIDÁCTICA.....	páx. 30-33
7.-AVALIACIÓN.....	páx. 33- 35
8.-CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	páx. 35
9.-PROCEDEMENTO DE RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE PENDENTES.....	páx. 36
10.-AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	páx. 36-37
11.-AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	páx. 37-38
12.-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	páx. 38
13.-ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	páx. 39

14.- ANEXO Á PROGRAMACIÓN DE LINGUA GALEGA E LITERATURA PARA O CURSO

2020-2021

2- CONTEXTO DO CENTRO

2.1- Características do centro.

a) Situación.

O IES de Monterroso está situado no núcleo poboacional de Monterroso que limita ó norte cos concellos de Guntín e Palas de Rei; ó oeste con Palas de Rei e Antas de Ulla; ó leste con Portomarín, Taboada e Guntín, e ó sur con Taboada e Antas de Ulla.

A extensión do concello de Monterroso é de 114,6 Km² e sitúase no Suroeste da provincia de Lugo, practicamente no centro desta. É unha comarca eminentemente rural, aínda que cada vez faise máis apreciable o proceso de concentración urbana propio destes tempos.

O concello de Monterroso tiña en 2019, segundo os datos publicados polo INE, un total de 3616 habitantes. Destes un 7,94% (287) procede doutras comunidades autónomas e o 4,73% (171) emigraron a Monterroso desde outros países. O núcleo urbano concentra arredor dun 30% da poboación total, o resto distribúese polos 72 núcleos rurais que pertencen ó municipio. Nos últimos anos o concello sufriu unha perda de poboación debido ó envellecemento poboacional e á regresión do sector primario.

Desde o punto de vista socioeconómico o concello de Monterroso caracterízase polo elevado peso do sector primario, aínda que algunhas familias do núcleo urbano adícanse ó sector servizos. Tamén hai pequenas industrias, que representan o 15% da actividade económica.

O concello de Antas de Ulla, situado na provincia de Lugo a 45 quilómetros da capital provincial, atópase no Centro Xeográfico de Galicia. Limita ó norte con Palas de Rei, ó sur con Taboada e a provincia de Pontevedra, no leste con Monterroso, e no oeste coa provincia de Pontevedra.

Situado na vertente norte da Serra do Farelo, a súa paisaxe, eminentemente marcada polo Monte Farelo (956 m) e o río Ulla, caracterízase por sinuosas montañas que rodean a conca do río, formando unha planicie de suave relevo cuberta por grandes extensións de árbores, sendo os máis característicos os carballos e castiñeiros.

Cunha superficie de 104 km² conta con 1976 h. distribuídos en 28 parroquias que albergan uns 100 núcleos poboacionais.

A economía do municipio baséase no sector primario, principalmente agricultura e gandería, que ocupa ó 60% da poboación activa. Cómpre subliñar a relevancia da gastronomía, con tres produtos que a lideran: o pan de Antas, o queixo da Ulloa e mais a carne.

b) Centros adscritos.

A maior parte do alumnado que acude ao centro procede dos centros de primaria adscritos ao noso IES, estes centros son:

- CEIP de Monterroso.
- CEIP de Antas de Ulla.

Estas dúas poboacións están integradas dentro da comarca da Ulloa, marcada pola configuración natural do río Ulla, vértebra principal que inflúe na distribución territorial da poboación.

c) Ensinanzas que oferta.

Actualmente, no centro impártense as seguintes ensinanzas.

E N S I N A N Z A S	Educación Secundaria Obligatoria			Primeiro	
				Segundo	
				Terceiro	
				Cuarto	
	Educación non Obligatoria	Bacharelato	Modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais	Modalidade de Humanidades	Primeiro e segundo
			Modalidade de Ciencias Sociais.		
		Modalidade de Ciencias			
Formación Profesional	Formación Profesional Básica "Informática e Comunicación"			Primeiro e segundo	
	Ciclo Formativo de Grao Medio "Sistemas Microinformáticos e de Redes"			Primeiro e segundo	

d)- Características singulares.

O centro leva organizándose dende o curso 2012/2013 con "Aulas Materias", o que permitiu entre outras cousas a implantación das Bibliotecas de Aula. A situación sanitaria actual obrigounos a cambiar este xeito de organizarnos e volvemos asignarlle unha aula de referencia a cada grupo e unha aula de desdobres para cada curso.

O IES de Monterroso leva dende o ano 2009 no Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares.

En xuño de 2010 participamos no concurso a nivel nacional "Boas Prácticas na Biblioteca Escolar" onde acadamos un segundo premio na modalidade de Ensino Secundario.

Funciona unha "Biblioteca Familiar" que achega títulos relacionados coa educación e a aprendizaxe ás nais e pais do noso alumnado. Este curso haberá tres clubs de lectura, dous de rapaces e un de pais/nais, onde o profesorado, os pais/nais e a xente da vila nos mesturamos para desfrutar da lectura. Na sala do profesorado hai unha biblioteca activa onde o profesorado intercambia e presta os seus títulos preferidos.

Participamos no Plan Abalar e este curso comezamos con Edixgal en 1º ESO.

O centro ten unha sección bilingüe en matemáticas no nivel de 3º .

Traballamos co programa para a prevención do acoso escolar "Titoría entre iguais" e neste curso continuamos co programa "Educación Responsable" un programa formativo en intelixencia emocional para alumnado e profesorado que combinamos cos outros programas nos que intervimos.

No noso centro funciona un equipo de alumnado mediador que participa nos "Encontros anuais do Alumnado Mediador" organizados en Galicia dentro do programa "Vivir xuntos, convivir".

Dentro dos "Contrato programa" organizamos diversas actuacións: o programa PROA de atención ao alumnado fóra do horario escolar; os "Encontros coas familias" nos que organizamos charlas e obradoiros co fin de achegarnos ás familias e reflexionar xuntos sobre a educación dos adolescentes, facer un intercambio, construír e enriquecer a comunidade educativa; distintos obradoiros de relaxación, técnicas de estudo, encontros con persoeiros galegos, etc...

O equipo directivo dinamiza e apoia as distintas iniciativas que xorden e está inmerso e comprometido en todas as actividades que se organizan e nas que participamos.

As actividades propostas serán reflectidas na páxina do centro:

<http://www.edu.xunta.es/centros/iesmonterroso/>

A planificación curricular do Programa de Mellora de Aprendizaxe e Rendemento está deseñada para un perfil moi concreto de alumnado. Fronte á heteroxeneidade do grupo ordinario, este alumnado ofrece a vantaxe de ter bastantes características comúns; é alumnado que non acadada os obxectivos mínimos nun grupo normal polas seguintes circunstancias.

- Presentan dificultades relevantes de aprendizaxe que lles impiden seguir o ritmo da clase normal. Estas dificultades están relacionadas coas seguintes capacidades:
 - Resolver problemas abstractos, descubrir e seguir series lóxicas.
 - Razoar con conceptos matemáticos, aplicar o razoamento aritmético e usar con rapidez e seguridade o cálculo mental.
 - Comprender as ideas e conceptos expresados con palabras e razoar sobre eles.
 - Aplicar o coñecemento das regras ortográficas.
- Dificultades de integración no gran grupo, que provoca un rexeitamento polo proceso de aprendizaxe.
- Amosan boa disposición para o traballo escolar.
- Existen expectativas razoables que coa incorporación ao programa poidan cursar o cuarto curso pola vía ordinaria.

Estas dificultades poden superarse nun grupo máis reducido de alumnado, por un lado, facilitálle ao profesorado un contacto máis directo, amplo e unha atención máis individualizada; por outro, serve para ampliar o ámbito de actividades do curso cara a métodos prácticos (sempre máis aceptados polo alumnado) e máis instrumentais, que normalmente se lle adica menos tempo nun grupo ordinario.

O obxectivo último do programa de mellora da aprendizaxe e o rendemento é que o alumnado alcance as competencias do primeiro ciclo da educación secundaria obrigatoria, poidan cursar o cuarto curso pola vía ordinaria e obteñan o título de graduado en educación secundaria obrigatoria.

No caso do alumnado que non acadada a finalidade anterior, procuraremos abrílles as portas para estudos posteriores ou para o mercado laboral.

3.- OBXECTIVOS ESO (adaptados ao contexto do centro e do alumnado):

1	Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
2	Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
3	Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres.
4	Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
5	Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir

	novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a da comunicación.
6	Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
7	Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
8	Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
9	Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
10	Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
11	Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

4.-SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	
1ª AVALIAC		B1	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR	
	1	LCLB1.1. LGB1.2. LCLB1.2.	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito persoal, social e educativo.	Todo o curso
		LGB1.3. LCLB1.5	Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado e avalía progresivamente a claridade expositiva, a adecuación, a cohesión do contido das producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e elementos non verbais.	
		LCLB1.3.	Observación, reflexión, comprensión e valoración do sentido global dos debates, os coloquios e as conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a, e aplicación das normas básicas que os regulan.	
		LGB1.5.	Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e	

		actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	
1	LGB1.6. LCLB1.6.	Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Setembro/outubro
	LGB1.7.	Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	Todo o curso
	LGB1.8. LCLB1.7.	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión: debates, coloquios e conversacións espontáneas.	
	LGB1.9.	Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais. (A expresión oral)	Setembro/outubro
2	LCLB1.4.	Valoración da importancia da conversación na vida social practicando actos de fala: contando describindo, opinando, dialogando..., en situacións comunicativas propias da actividade escolar.	Todo o curso
	LCLB1.8.	Reprodución de situación reais ou imaxinarias de comunicación potenciando o desenvolvemento progresivo das habilidades sociais, a expresión verbal e non verbal e a representación de realidades, sentimentos e emocións.	
	B2	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR	
1	LGB2.4. LCLB2.1.	Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	Todo o curso
	LGB2.5. LCLB2.4.	Uso, progresivamente autónomo, das bibliotecas e das TIC para seleccionar información.	
	LGB2.6. LCLB2.3.	Actitude reflexiva e crítica ante a lectura para identificar usos lingüísticos discriminatorios, manifestar posturas de acordo e desacordo e expor razoadamente as ideas respectando as ideas dos demais.	
	LGB2.7. LCLB4.3.	Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.	
2	LGB2.8. LCLB2.5.	Planificación e revisión do escrito en función da situación comunicativa (tema, fins e destinatarios) para elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto. (Cohesión textual)	Novembro
	LGB2.12.	Produción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos. (A narración, o	Novembro/ decembro

	LCLB2.6.	conto)	
	LGB2.13. LCBL2.7.	Uso das TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) tanto para a textualización, como para a revisión e mellora do escrito.	Todo o curso
	LGB2.14. LCBL2.7.	Valoración da escritura como fonte de aprendizaxe e como forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	
	B3	BLOQUE3. COÑECEMENTO DA LINGUA.	
1	LGB3.1. LCLB3.2.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. (As viaxes e os animais)	Setembro/outubro
	LGB3.2.	A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias. (Os fonemas)	Outubro
	LGB3.3. LCLB3.6.	Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.	Todo o curso
	LGB3.4. LCLB3.8.	Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas que regulan os textos orais e escritos, propios e alleos. (Exposición oral).	Setembro/outubro
	LGB3.5. LCLB3.6.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. (Sílaba. Ditongos, tritongos, hiatos e casos especiais de acentuación)	Outubro
	LGB3.10.	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	Todo o curso
	LGB3.11.	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	
	LGB3.12.	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	
2	LGB3.1. LCLB3.2.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. (Gastronomía. Antropónimos)	Novembro/décembro
	LGB3.5. LCLB3.6.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. (Acento diacrítico e as maiúsculas)	Novembro
	LGB3.7. LCLB3.7.	Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais. (Substantivo)	
	LGB3.8. LCLB3.9.	Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	Todo o curso

1ª AVALIAC.	B4 /B5	BLOQUE 4 / 5 . EDUCACIÓN LITERARIA		
	1	LGB5.1. LCLB4.1.	Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	Todo o curso
		LGB5.5.	Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. (Os xéneros literarios)	Outubro
		LGB5.6. LCLB4.3.	Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	Todo o curso
		LGB5.7. LCLB4.5.	Produción de textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	
		LGB5.9. LCLB4.3.	Aproveitamento, baixo guía, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	
2	LGB5.3. LCLB4.1.	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. (Conto e novela)	Novembro/décembro	
1ª AVALIAC.	B4	BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE		
	1	LGB4.1.	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. A lusofonía.	Setembro / outubro
		LGB4.2.	Situación sociolingüística do galego.	Outubro
		LGB4.6.	Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	Décembro
		B1	BLOQUE 3. A HISTORIA	
	1	XHB3.6.	A Idade Media. Etapas e civilizacións.	Setembro
	XHB3.7.	O imperio bizantino: evolución histórica, a igrexa e os seus problemas, a arte. Os reinos xermánicos: suevo, visigodo e franco. Evolución histórica.	Setembro	
	XHB3.9.	O islam. Inicios e expansión: Mahoma e a relixión islámica, expansión. O goberno e a economía islámicas. Arte musulmá: arquitectura e decoración. A mesquita.	Outubro	
1ª AVALIAC.		XHB3.8..	O feudalismo en Europa: cronoloxía e orixes. O feudo, base da economía. A sociedade feudal e as relacións de dependencia.	Outubro / novembro

	2	XHB3.9.	A arte románica: arquitectura, escultura e pintura. Al-Ándalus. O tempo, o espazo e a organización (711-1031): - Conquista e evolución do territorio. - O goberno, a economía e a sociedade. Os núcleos cristiáns de resistencia (722-1035): - O tempo e o espazo (722-1035). - A organización dos núcleos cristiáns. O legado artístico: arte califal e arte románica.	Novembro
		XHB3.11.	O territorio europeo e a súa organización. Marco territorial e organización política. Os progresos agrarios na agricultura: innovacións e consecuencias.	Decembro

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	
2ª avaliac.		B1	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR	
	3	LGB1.10. LCLB1.6.	Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativo.	Todo o curso
		B2	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR	
	3	LGB2.1. LCLB2.2.	Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc. (O esquema e o mapa conceptual)	Xaneiro/ febreiro
		LGB2.2. LCLB2.2.	Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes. (A carta)	Xaneiro
		LGB2.9. LCL2.6.	Produción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros. (A carta)	Xaneiro
	4	LGB2.1. LCLB2.1.	Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc. (O resumo)	Febreiro
		LGB2.11. LCLB2.6.	Produción, en formato papel ou dixital, de textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. (O resumo)	Febreiro
		B3	BLOQUE3. COÑECEMENTO DA LINGUA.	

	3	LGB3.1. LCLB3.2.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. (A comunicación e a navegación).	Xaneiro/febreiro
		LGB3.5 LCLB3.6.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. (Punto, coma, punto e coma, dous puntos e puntos suspensivos)	Xaneiro
		LGB3.6. LCLB3.3.	Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual. (Dous puntos, puntos suspensivos)	
		LGB3.7. LCLB3.7. LCLB2.7.	Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais. (O verbo)	
	4	LGB3.1. LCLB3.2.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. (Medios de transporte e seres míticos).	Febreiro/marzo
		LGB3.5. LCLB3.6.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. (O uso de “b”, “v” e “h”)	Febreiro/marzo
		LGB.3.7. LCLB3.7. LCLB2.7.	Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais. (Os verbos irregulares)	Febreiro
		LGB3.9. LCLB3.6.	Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. (A oración)	Marzo
	B4 /B5		BLOQUE 4 / 5. EDUCACIÓN LITERARIA	
	3	LGB5.3. LCLB4.1.	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	Xaneiro/febreiro
		LGB5.2. LCLB4.1.	Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos. (A poesía lírica e as formas poéticas)	Febreiro/marzo
	2ª AVALIAC.	B4		BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE
3		LCLB3.12.	Coñecemento das orixes históricas da realidade plurilingüe de España e valoración como fonte de enriquecemento persoal e como mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	Xaneiro / febreiro
		LGB4.4	Situación legal das linguas do Estado español.	
		LGB4.5.	Prexuízos lingüísticos.	
4	LGB4.3.	Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado	Febreiro / marzo	

		da lingua galega.	
		BLOQUE 3 : A HISTORIA	
3	XHB3.11.	O renacemento das cidades. O goberno cidadán. As actividades económicas: artesanado e auxe do comercio.	Xaneiro
	XHB3.12.	A arte gótica: arquitectura, escultura e pintura.	Xaneiro/febreiro
	XHB3.10.	Decadencia de al-Ándalus. A evolución histórica: taifas, almorábides e almohades. A evolución artística. Consolidación dos reinos cristiáns e institucións políticas. A cultura e a arte dos reinos cristiáns. Convivencia das tres culturas. - A arte gótica ata o século XIII. - A arte mudéjar.	
4	XHB3.11.	A Baixa Idade Media en Europa: crise do século XIV e recuperación do século XV. A Baixa Idade Media en al-Ándalus: reino de Granada e arte nazarí. A Baixa Idade Media nos reinos cristiáns: política e expansión territorial, tensións sociais e arte.	Febreiro/marzo
		BLOQUE 1 : O MEDIO FÍSICO	
4	XHB1.3.	Situación e relevo de España. Límites xeográficos. As augas en España, climas, vexetación e bioclimas.	Marzo

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalización
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	
3ª Avaliac.		B1	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR	
	5	LGB1.4.	Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. (A noticia)	Abril /maio
	6	LGB1.1.	Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual. (Literatura, cine e música)	Xuño
		LGB1.4.	Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas	

		de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. (A entrevista e a reportaxe)	
	B2	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR	
5	LCLB2.2. LGB2.3.	Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	Abril
	LCLB2.6 LGB2.10.	Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	Abril/maio
6	LGB2.3. LCLB2.2.	Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (Entrevista).	Maio
	LCBL2.7 LGB2.14.	Valoración da escritura como ferramenta de adquisición das aprendizaxes e como estímulo do desenvolvemento persoal.	Maio /Xuño
	B3	BLOQUE3. COÑECEMENTO DA LINGUA.	
5	LGB3.1. LCLB3.2.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. (A paisaxe mariña e a paisaxe de montaña)	Abril/maio
	LGB3.5. LCLB3.6.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. (O uso de “s”, “x”, “n”, “ñ”)	
	LGB3.9. LCLB3.6.	Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. (Suxeito, predicado e complementos)	
6	LGB3.1. LCLB3.2.	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. (O teatro e outros espectáculos. O vestiario e os complementos)	Maio/xuño
	LGB3.5. LCLB3.6.	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. (Uso correcto das vogais e dos grupos cultos)	Xuño
	B4 /B5	BLOQUE 4 / 5. EDUCACIÓN LITERARIA	
5	LGB5.2. LCLB4.1	Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos. (A linguaxe poética. A metáfora)	Abril
	LGB5.4. LCLB4.3.	Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. (O xénero dramático)	Maio
6	LGB5.8.	Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica. (Literatura, cine e música)	Xuño

3ª AVALIAC.		B4	BLOQUE 4. LINGUA E SOCIEDADE	
	5	LGB4.6.	Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal. (As variedades lingüísticas)	Maio
	6	LGB4.6.	Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal. (Variedades xeográficas)	Xuño
		B3	BLOQUE 1: O ESPAZO HUMANO	
		XHB2.1.	Distribución espacial da poboación mundial. Repartición desigual e factores de distribución da poboación. Os movementos da poboación. A natalidade e a mortalidade. A composición da poboación por sexo e por idade. As pirámides de idades. Os movementos migratorios: causas e consecuencias. Migracións interiores e migracións internacionais actuais.	Marzo/abril
	5	XHB2.2.	A desigual repartición da poboación europea. Os movementos da poboación europea: movemento natural e movemento migratorio.	abril
		XHB2.3.	A poboación española. Concentración e despoboamento. Os movementos da poboación española: movemento natural e movementos migratorios. A composición da poboación: estrutura biolóxica, estrutura económica.	maio
	6	XHB2.6.	Cidade e urbanización: concepto de cidade. As diferenzas da taxa de urbanización e as aglomeracións urbanas. A morfoloxía e as estruturas urbanas: o plano. As estruturas urbanas no mundo. Os problemas actuais das cidades: de crecemento urbano e problemas sociais.	Maio/ xuño
		XHB2.7.	Os poboamentos rural e urbano. Proceso de urbanización e tipos de cidades: etapas preindustrial e contemporánea. A estrutura da cidade: centro urbano e periferia.	

			CSC	conceptos ao caso galego.															
B4.2.	B4.2.	LGB4.2.1	CCL	Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	100%		50%					50%		X					X
		LGB4.2.2.	CCL/ CSC	Coñece e valora os topónimos galegos.	50%		100%						X						X
B3.6	B3.6	XHB3.6.1.	CAA/ CSC	Utiliza as fontes históricas e entende os límites do que se pode escribir sobre o pasado.	100%						50%	50%	X	X	X	X			
B3.7	B3.7	XHB3.6.7.	CAA/ CSC	Compara as formas de vida (en diversos aspectos) do Imperio Romano coas dos reinos xermánicos.	100%		50%				50%		X	X					
B3.9	B3.9	XHB3.9.1.	CSC/ CCEC	Comprende as orixes do Islam e o seu alcance posterior.	100%		50%				50%		X						

UNIDADE 2

Identif. contido	Identif. criterio	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mín. cons.	Peso Cual.	Instrumentos					Temas transversais							
							Proba esc.	P. oral	Tral. Ind.	Trab all. Grupo	Cad clase	Obs	CL	EOE	CA	TIC	EMPI	EC	PV
B1.4.	B1.4.	LCLB1.4.1.	CCL/CAA	Intervén e valora a súa participación en actos comunicativos orais.	100%							100%		X					
B1.8.	B1.8.	LCLB1.8.1.	CCL/CSC	Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	50%							100%		X					
B2.8.	B2.8.	LGB2.8.1	CCL	Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos: esquemas, árbores, mapas conceptuais, etc. e redacta borradores de escritura.	50%							100%	X						
B2.5.	B2.5.	LCLB2.5.1	CCL		50%														
		LGB2.8.4.	CCL	Usa os signos de puntuación do texto en relación coa	100%			100%					X						

B2.7.	B2.7.	LCLB3.7.2.																		
		LGB3.7.2. LCL2.7.1 LCL2.7.3.	CCL/ CAA	Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	100%		50%						50%	X						
B3.9. B3.6.	B3.9. B3.6.	LGB3.9.1 LCLB3.6.1	CCL	Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	100%		100%							X						

B5.2. B4.1.	B5.2. B4.1.	LGB5.2.1 LCLB4.1.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	50%								100%	X						
----------------	----------------	------------------------	-----	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	------	---	--	--	--	--	--	--

B4.3.	B4.3.	LGB4.3.1	CCL CSC	Cóñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	50%		80%						20%	X						
-------	-------	----------	------------	--	-----	--	-----	--	--	--	--	--	-----	---	--	--	--	--	--	--

B3.11.	B3.11.	XHB3.11.1	CSC	Comprende o impacto dunha crise demográfica e económica nas sociedades medievais europeas	50%		80%				20%		X	X						X
--------	--------	-----------	-----	---	-----	--	-----	--	--	--	-----	--	---	---	--	--	--	--	--	---

UNIDADE 5

Identif. contido	Identif. criterio	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mín. cons.	Peso cualific.	Instrumentos					Temas transversais									
							Prob esc	Pr oral	Trab all. Ind.	Traba ll. Grupo	Cad clase	Obs	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV		
B1.4.	B1.4.	LGB1.4.1.	CCL	Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	100%					100%				X							
		LGB1.4.2.	CCL/ CAA/ CSIEE	Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas	50%					100%				X							

				atopadas.																
		LCB1.4.3.	CSC /CAA	Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	100%							100%		X						X
B2.3. B2.2.	B2.3. B2.2.	LGB2.3.1. LCLB2.2.4 LCLB2.3.2.	CCL/ CSC	Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	100%															
		LGB2.3.2.	CCL	Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	100%															
B2.10. B2.6.	B2.10. B2.6.	LGB2.10.1. LCLB2.6.2.	CCL/ CD/ CSC	Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	100%															
B3.1. B3.2.	B3.1. B3.2.	LGB3.1.1. LCLB3.6.1.	CCL/ CCC	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	100%		100%													
B3.5. B3.6.	B3.5. B3.6.	LGB3.5.1. LCLB.3.6.1	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas.	100%		100%													
		LGB3.5.2. LCLB3.6.1.	CCL	Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	100%		100%													
B3.9. B3.6.	B3.9. B3.6.	LGB3.9.1. LCLB3.6.1.	CCL	Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	100%		100%													
B5.2. B4.1.	B5.2. B4.1.	LGB5.2.1 LCLB4.1.	CCL	Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	100%		100%													
B5.4. B4.3.	B5.4. B5.4.	LGB5.4.1. LCLB4.3.	CCL	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	100%		50%													

		LGB1.1.2.	CCL/CAA	Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	100%		50%	50%					X						
B1.4.	B1.4.	LGB1.4.1	CCL	Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	100%			100%											
		LGB1.4.2.	CCL/ CAA/ CSIEE	Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	50%			100%									X		
		LGB1.4.3.	CSC/ CAA	Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	100%							100%							
B2.3.	B2.3.	LGB2.3.1	CCL/	Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	100%			50%		50%		X					X		
B2.2.	B2.2.	LCLB2.2.2.	CSC																
		LGB2.3.2	CCL	Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	100%		100%					X					X		
		LCLB2.2.3.	CCL																
B2.14	B2.14.	LGB2.14.1	CCL/	Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.	100%							100%						X	
B2.7.	B2.7.	LCLB2.7.	CSC/ CCEC																
B3.1.	B3.1.	LGB3.1.1.	CCL/	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	100%		100%						X						
B3.2.	B3.2.	LCLB3.2.	CCC																
B3.5.	B3.5.	LGB3.5.1.	CCL	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas.	100%		100%						X	X					
B3.6.	B3.6.	LCL3.6.1.	CCL																
		LGB3.5.2.	CCL	Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	100%		100%						X						
		LCLB3.6.1.	CCL																
B5.4.	B5.4.	LGB5.4.1	CCL	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	100%		50%					50%	X	X					
B4.3	B4.3.	LCLB4.3.	CCL																
B5.8	B5.8.	LGB5.8.1	CCL/	Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	100%		100%						X					X	

			CCEC																
		LGB5.8.2	CCL/ CCEC	Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.	50%							100%	X		X				
B4.6.	B4.6.	LGB4.6.3.	CCL CSC	Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	100%							100%	X						X
		LGB4.6.4	CCL CSC	Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	100%							100%	X						X

B2.6.	B2.6	XHB2.6.1.	CSC CAA CMCCT CD CCL	Resume elementos que diferencian o urbano e rural en Europa.	100%		80%					20%	X						
		XHB2.6.2	CSC CAA CMCCT CD CCL	Distingue os tipos de cidades do noso continente.	50%		50%					50%	X					X	
B2.7.	B2.7	XHB2.7.1.	CSC CMCCT CD CCAA CCL	Interpreta textos que expliquen as características das cidades de España e de Galicia, axudándose de Internet ou de medios de comunicación escrita.	50%							80%	20%	X	X	X	X	X	

6-METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

A metodoloxía que utilizamos no desenvolvemento do programa debe permitir ao alumnado facerse preguntas, razoar, contrastar, extraer conclusións. Para iso propoñemos as seguintes estratexias metodolóxicas.

🌈 ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS.

Os criterios que tomamos como referencia para a aplicación das estratexias metodolóxicas son os seguintes:

- Fomento da interacción social e do uso da linguaxe.
- Actividades que promovan relacións comunicativas.
- Potenciación da interacción profesor-alumno.
- Emprego do diálogo, os debates e a exposición de ideas.
- Favorecer a aprendizaxe significativa.

- Flexibilidade na organización dos espazos no centro para facilitar un clima de traballo e de aprendizaxe.
- Distribución do tempo suficiente e adecuado ao ritmo de aprendizaxe do alumnado.
- O alumnado como protagonista do aprendizaxe e o profesor como o seu facilitador.

En función do sinalado anteriormente, adoptamos as seguintes estratexias metodolóxicas, que utilizamos en función do contexto no que se produce o proceso de ensinanza-aprendizaxe:

-Expositivas. Esta estratexia é a máis aceptable cando os contidos a tratar son moi abstractos e teóricos. É recomendable presentar os contidos de modo moi elaborado e mediante un soporte oral ou escrito. Para que sexa efectiva debe ser reforzada mediante a realización dalgunhas actividades ou traballos complementarios que lle permita ao alumnado profundizar no tema.

- **De indagación.** Esta estratexia é adecuada para a aprendizaxe de conceptos e invita ao alumnado a reflexionar sobre as ideas aprendidas e buscar as formas máis adecuadas para traballar con elas.

Tamén debemos mencionar a importancia que teñen as tarefas sen unha solución clara ou cerrada nas que as diferentes opcións son igualmente posibles e válidas, que favorecen a profundización sobre os problemas complexos.

Un caso particular son os proxectos de investigación, é dicir, traballos de pequena envergadura, nos que os alumnos, individualmente ou en grupo, levan a cabo unha investigación propiamente dita.

- **Dedutivas.** Esta estratexia facilita que o alumnado mediante a realización dunha serie de actividades o máis diversificadas posible, constrúa os seus coñecementos, sendo o profesorado o que deseña e organice ditas actividades e interveña guiando o proceso e corrixindo os posibles erros e as situacións confusas.

OUTRAS DECISIÓNS METODOLÓXICAS: AGRUPAMENTOS, TEMPOS, ESPAZOS, MATERIAIS, RECURSOS.

As particulares condicións nas que se desenvolve o programa de mellora da aprendizaxe e o rendemento permiten prestar ao alumnado que o cursa as axudas pedagóxicas singulares.

AGRUPAMENTOS.

A agrupación das materias en ámbitos facilita un enfoque metodolóxico funcional, en que os contidos curriculares se deben tratar desde un punto de vista global, práctico, motivador e personalizado. É fundamental, que o alumnado perciba a conexión que existe entre os contidos que debe aprender e o mundo que os rodea, desde os puntos de vista científico, social, cultural e tecnolóxico. Partir de aspectos concretos para posteriormente profundizar e aumentar o grao de complexidade.

Tamén facilita a coordinación entre o profesorado e o coñecemento das características de cada alumno, xa que se incrementa o tempo que o profesorado pasa co mesmo grupo.

▪ **Criterios de agrupamentos:**

O criterio organizativo prioritario será a consecución do maior grao posible de **normalización**, no agrupamento do conxunto do alumnado, a organización óptima dos espazos e dos horarios e o emprego axeitado dos recursos dos que dispón o centro, xunto co resultado da avaliación psicopedagóxica, será o punto de partida para a configuración dos grupos.

Manterase a máxima **inclusión** do alumnado no seu grupo clase de referencia. En consecuencia, os alumnos/as do programa de mellora da aprendizaxe e o rendemento terán un **grupo ordinario de referencia** co que cursarán algunhas áreas do currículo común.

Por iso, as materias específicas do currículo serán impartidas nos grupos ordinarios. É importante, que na medida en que as posibilidades organizativas do centro o permita o grupo no que se inclúa este alumnado nun supoña un incremento da ratio da clase, nin concorran outras circunstancias especiais (moitos repetidores, alumnos con problemas de conduta, alumnos con necesidades educativas especiais, etc).

Aínda que o Programa de Mellora da Aprendizaxe e o Rendemento constitúe, en si mesmo , **unha organización flexible dentro da etapa**, debe considerarse a posibilidade de adoptar dentro da aula os agrupamentos máis variados posibles, para que poidan recibir as axudas individuais e personalizadas de interacción cos compañeiros e do profesorado, flexibilizándoos segundo as tarefas, preferencias e potenciando a capacidade dos alumnos/-as para traballar en todo tipo de agrupamento.

Nos ámbitos o número de alumnos/as en clase debe ser de dez como máximo. Isto fai posible:

- Unha mellor atención individual, o que facilita a aplicación de estratexias didácticas de axuste e avaliación do proceso de ensinanza-aprendizaxe as características de cada alumno.
- Unha mellor adaptación ás necesidades do alumnado.
- O uso de métodos de traballo diversos, mai sprácticos e motivantes para o alumno/a.
- Un seguimento e apoio titorial máis cercano.

Á súa vez o clima social da aula vese favorecido e o alumnado pode manifestar dunha maneira máis aberta as súas opinións, dificultades...

□ **TEMPOS**

▪ **Criterios organizativos dos horarios.**

Para a confección de horarios, é recomendable establecer bandas horarias para que os alumnos/as do Programa de Mellora do Aprendizaxe e o Rendemento cursen co seu grupo de referencia as materias comúns.

O profesorado que desenvolva o programa de mellora da aprendizaxe e o rendemento precisa tempo para:

- Coordinación.
- Programación e deseño de actividades específicas.
- Coordinación co departamento de orientación.

É moi importante a colaboración continuada cos pais dos alumnos/as do programa. A comunicación entre titor e familia debería ser alomenos dúas veces ó trimestre con cada familia.

O profesor-titor do grupo do Programa de Mellora da Aprendizaxe e o Rendemento reunirase cos titores dos outros grupos do mesmo nivel, sendo moi importante a súa coordinación co titor do grupo de referencia.

É necesaria unha adecuada coordinación do Departamento de Orientación cos departamentos didácticos das áreas específicas (ámbitos) e das materias de opción.

É recomendable, que os ámbitos teñan unha asignación horaria distinta ás tradicionais de 50 minutos.

2º de ESO			
GRUPO ESPECÍFICO	Ámbito lingüístico e social	Lingua Galega e Literatura. Lingua Castelá e Literatura. Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.	9 horas
	Ámbito Científico e matemático	Matemáticas orientadas ás ensinanzas aplicadas. Física e química. Bioloxía e xeoloxía.	8 horas
	Ámbito de Lingua Estranxeira	Inglés será a súa primeira lingua estranxeira.	3 horas
	Titoría		1 hora
GRUPO ORDINARIO	Tecnoloxía. Educación Física. Relixión ou Valores éticos Música Educación Plástica, Visual e audiovisual 2ª Lingua estranxeira ou Cultura Clásica.		

C. ESPAZOS

Garantirase que o grupo do Programa de Mellora da Aprendizaxe e o Rendemento dispoña do espazo necesario e adecuadamente equipado para cursar as materias e ámbitos nas mesmas condicións que o resto do alumnado.

O alumnado do programa poderá utilizar as instalacións e dependencias do centro na mesma forma que o resto do alumnado.

RECURSOS.

▪ Recursos materiais e económicos

Os recursos materiais para este alumnado serán os mesmos que o centro dispón para o alumnado do 1º ciclo de ESO: libros de consulta, cadernos de exercicios, textos literarios, mapas e cartografía, material de laboratorio, instrumentos musicais, medios informáticos e audiovisuais (vídeos, diapositivas, transparencias...).

Os materiais existentes deberán ser suficientes e axeitados para permitir o traballo con estes alumnos/as.

O Programa de Mellora de Aprendizaxe e Rendemento non ten unha asignación económica diferente.

Criterios de asignación do profesorado.

1. Con carácter xeral, os ámbitos lingüístico-social e científico-tecnolóxico serán impartidos polos profesores titores destes ámbitos, e na medida en que as posibilidades organizativas do centro o permitan formarán parte do Departamento de Orientación.
2. Cada ámbito é impartido por un único profesor/a. E conveniente que este profesor sexa o mesmo nos anos de duración do programa.
3. É recomendable que o titor do programa de mellora da aprendizaxe e o rendemento sexa o mesmo durante a permanencia do programa. Esta tarefa recaerá nun profesor de ámbito.

7.-AVALIACIÓN

A avaliación do alumnado que realiza un programa de mellora de aprendizaxe e o rendemento é a establecida con carácter xeral para o alumnado da ESO.

- Os referentes fundamentais da avaliación son as competencias e os obxectivos da educación secundaria obrigatoria así como os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados. Esta avaliación será continua e diferenciada segundo os ámbitos do programa e as materias.
- O alumnado é avaliado polo profesorado que imparte cada un dos ámbitos e materias, baixo a coordinación do profesor titor do programa e do profesorado titor do grupo de referencia. As cualificacións dos ámbitos realízanse nos mesmos termos que as materias.

AVALIACIÓN INICIAL

Temporalización: realizarase nas tres primeiras semanas do curso.

Tipo de proba: a proba estará centrada nas competencias comunicativas do alumnado (expresión e comprensión). Terá unha parte oral (unha presentación persoal, por exemplo) e unha parte escrita (comprensión dun texto, cuestións gramaticais, elaboración dun texto, léxico).

Á parte disto, ao comezar o estudo de cada unidade formularanse unha serie de preguntas sobre o tema para saber cales son os coñecementos previos do alumno e adaptar as explicacións aos mesmos.

Información ás familias: informaranse a través dos alumnos. Das valoracións de ditas probas informarase ao titor para que informe ás familias.

Consecuencias: os resultados destas probas non serán reflectidos na nota. Empregaranse para coñecer a competencia inicial do alumnado e así atender á diversidade

AVALIACIÓN CONTINUA

Temporalización: realizarase como mínimo unha proba escrita por avaliación de cada unha das unidades estudadas. Debido a que en cada unha das unidades se tratan varios temas de tres materias diferentes (Lengua Española e Literatura, Lingua Galega e Literatura e Xeografía e Historia) a profesora realizará as probas que considere oportunas ao longo da avaliación. Con isto preténdese axudar ao alumnado tendo en conta o seu perfil e as súas dificultades de aprendizaxe.

Tipo de proba: avalíaranse parte dos estándares (léxico, ortografía, cuestións gramaticais, redacción de textos, preguntas teóricas de literatura e/ou sociolingüística e historia da lingua galega, xeografía e/ou historia). Outros estándares serán avaliados en traballos individuais ou en equipo; as observacións feitas polo profesor no seu caderno de clase (traballo diario na aula, traballo fóra da aula, esforzo, participación, interese, actitude cara á materia, emprego da lingua galega, respecto, material...) ; o caderno do alumno; probas orais e lectura en voz alta; proba escrita dun libro de lectura...

Nota avaliación

A cualificación de cada unha das avaliacións calcularase da seguinte maneira:

-Nota media das probas escritas que se cuantificarán con un 80%. Non se calculará a nota media con unha nota inferior ao 3. Terase en conta a corrección ortográfica e gramatical,

descontando 0.05 por cada til e 0.1 por calquera outro tipo de erro (concordancias, grafías...) até un total de 2 puntos en cada proba.

-Textos escritos (redacción de diferentes tipos de textos e a proba sobre o libro de lectura) que se valoran con un 10% no caso das linguas.

-Observacións feitas polo profesor no seu caderno de clase(traballo diario na aula, traballo fóra da aula, esforzo, participación, interese, actitude cara á materia, emprego da lingua galega, respecto , material...) que se valoran un 10% nas linguas e un 20% nas materias de xeografía e/ou historia.

Recuperación das avaliacións: non se realizarán probas de recuperación até final de curso.

AVALIACIÓN FINAL

Nota final: Para calcular a nota final en xuño farase a media das tres avaliacións. Non se calcula a media con unha cualificación inferior a 3.

Proba final: realizarase unha proba final no mes de xuño. A proba será escrita sempre que o permita a situación sanitaria que vivimos actualmente e nela avaliaranse todos os estándares, sobre todo aqueles con grao de consecución máis alto. (100%). Para acadar o aprobado haberá que acadar como nota mínima un 5.

8.-CRITERIOS DE PROMOCIÓN

A **promoción** do alumnado realízase atendendo aos seguintes criterios:

- O alumnado promociona ao terceiro curso se supera todos os ámbitos e materias que integran o programa.
- Non obstante, poderá promocionar o alumnado que, tendo superados os ámbitos lingüístico e social e científico e matemático, teña avaliación negativa nunha ou dúas materias, e de maneira excepcional en tres, sempre que o equipo docente considere que o alumno ou alumna pode seguir con éxito o curso seguinte, que ten expectativas favorables de recuperación e que a promoción beneficiará a súa evolución educativa. Para estes efectos, o ámbito de linguas estranxeiras terá a consideración dunha materia.
 - O alumnado que promocioe a terceiro curso con materias ou co ámbito de linguas estranxeiras do programa pendentes, deberá seguir un programa de reforzo adaptado ás súas características e necesidades

No tocante á **permanencia**:

- O alumnado poderá permanecer un ano máis no segundo curso do programa, sempre que o equipo docente considere esta medida como a máis adecuada para cursar cuarto curso da educación secundaria obrigatoria pola vía ordinaria, e obter o título de graduado en educación secundaria obrigatoria.

9.-PROCEDEMENTO DE RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE PENDENTES.

A **recuperación** das materias pendentes, realizarase atendendo ao seguinte:

- O alumnado que acceda a un programa de mellora da aprendizaxe e do rendemento con materias pendentes de cursos anteriores realizará as actividades de reforzo e de apoio que lle permitan recuperalas ao longo do desenvolvemento do programa, e a avaliación será competencia do profesorado que o imparta, coa colaboración dos departamentos implicados.

O alumnado de 2º de PMAR non terá que realizar probas diferentes para a recuperación das materias pendentes, se as tivese. Aprobá esa/s materia/s se a aproba ao longo do curso dentro do ámbito socio-lingüístico. Por exemplo, os alumnos que teñen a materia de Llingua Galega e Literatura pendente farán as actividades específicas e non os exames de pendentes; recuperarán a materia se aproban o ámbito socio-lingüístico de 2º de PMAR.

10.- Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	Escala			
(Indicadores de logro)				
Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				

9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames, etc?				
11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado ?				
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
16.- Avaliáse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

11.-AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1.- Mecanismo revisión

Avaliar a Programación supón un reformulación de avaliación continua e formativa. É dicir, debe presentarse unha avaliación inicial, procesual e final de cada unha das fases e dos elementos que compoñen o programa. A avaliación do desenvolvemento e dos resultados do programa desenvolverase en distintos momentos ó longo do curso.

Realizaremos un seguimento da Programación aquí proxectada revisando a súa efectividade ó longo do curso, en cuestións como: contidos, temporalización, obxectivos mínimos, metodoloxía, motivación do alumnado...

2.- Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				

16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación?				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

12.-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O programa de mellora de aprendizaxe e rendemento é unha medida extraordinaria de atención á diversidade que combina unha adaptación curricular significativa e medidas organizativas específicas.

Na planificación educativa do PMAR tivemos presente a atención á diversidade dunha forma global. Non obstante, é posible ter presente a atención á diversidade do alumnado que forma parte do programa e iso fai que recapitulemos naquelas situacións que poidan supoñer unha diversidade no grupo.

As medidas de atención á diversidade terán en conta dous tipos de situacións partindo dos contidos curriculares:

- Situación na que o alumnado debido á súa problemática persoal presenta un progreso máis lento. Nestes casos axustaranse os contidos mínimos.
- Situacións nas que o alumnado presenta un maior desenvolvemento das súas capacidades daráselle a posibilidade de traballar ampliacións das mesmas e traballos de búsqueda de información.

A atención á diversidade contéplase en tres niveis: na programación, na metodoloxía e nos materiais:

- 🌈 A atención á diversidade na programación.

Os criterios de programación que responden a necesidade de atender á diversidade do alumnado máis destacados son:

- A secuenciación nunha orde crecente de dificultade e de especialización.

- A programación de contidos para a adquisición de métodos, técnicas e estratexias. A finalidade perseguida é que cada alumno poida desenvolver un traballo autónomo que lle permita progresar ao seu ritmo.
- A programación de actividades de motivación, ideas previas, de desenvolvemento, de síntese e resumo, de recuperación, de ampliación, de avaliación, etc .

🌈 Atención á diversidade nas metodoloxías:

A atención á diversidade está contemplada tamén na metodoloxía e nas estratexias didácticas concretas que se van aplicar na aula ou na aula virtual en caso de confinamento.

☐

🌈 Atención á diversidade nos materiais utilizados:

Os materiais empregados son moi variados e, é preferible que sexan elaborados polo profesorado (sobre todo nos ámbitos). Nas materias comúns os materiais son os mesmos utilizados polo grupo-clase independentemente de que o profesorado leve a cabo as adaptacións que considere oportunas.

13.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

O alumnado de 2º de PMAR participará en todas as actividades deseñadas polos diferentes departamentos para este nivel durante todo o curso.

Véxanse as diferentes programacións didácticas de Lingua Galega e Literatura, Lingua Española e Literatura e Xeografía e Historia.

14.- ANEXO Á PROGRAMACIÓN DE LINGUA GALEGA E LITERATURA PARA O CURSO 2020-2021

Debido á situación de excepcionalidade derivada da actual pandemia e tendo en conta os tres escenarios posibles durante este curso académico, contéplase a modificación dalgúns aspectos da programación de referencia tal e como se reflicte no seguinte cadro.

TIPO DE EDUCACIÓN	SEGUIMIENTO DAS CLASES	METODOLOXÍA	ESTÁNDARES	AVALIACIÓN
EDUCACIÓN SEMIPRESENCIAL				
Un ou varios alumnos/as dun grupo ausentes por quince días de corentena ou un período indeterminado no caso de alumnado	Cando? 1. Na hora de clase, se é posible. 2. Nos días e horas pactados previamente co alumnado, se non hai outra	Actividades: As que realicen os seus compañeiros na aula, adaptándoas sempre que sexa necesario por motivos de saúde, dificultades de conexión a Internet, etc.	Os que se traballen na aula co resto do grupo durante ese período.	Procedementos: -Observación sistemática. -Análise das súas producións. -Proba escrita e/ou oral cando se incorpore (se

positivo en COVID.	posibilidade.			son quince días). -Probas a través de videoconferencia, streaming, etc. en caso dun período de ausencia máis longo.
	<p>Como?</p> <p>1. Por streaming en directo se é posible.</p> <p>2. Por videoconferencia, individualmente, en horario pactado co alumnado, se é imprescindible e especialmente se ten dificultades para conectarse ou ten necesidades educativas específicas.</p> <p>3. A través da aula virtual, EDIXGAL (1º de ESO) e o correo electrónico o alumnado poderá consultar as dúbidas, recibir e entregar as tarefas, participar nos foros, recibir material complementario etc.</p>	<p>Metodoloxía:</p> <p>1.-Impartir clases por streaming en directo.</p> <p>2.-Facer chegar ao alumnado o contido das clases por medio de presentacións, relato, audio, ou vídeo colgado na AV.</p> <p>3.-Crear un curso específico na AV para o alumnado nesta situación (motivos de saúde, alumnado con necesidades educativas específicas de apoio educativo, integración tardía no sistema educativo, TDAH, etc..).</p> <p>4.-Enviar instrucións, directrices ou tarefas a través dos foros da AV.</p>		<p>Instrumentos:</p> <p>Os sinalados na programación de referencia.</p> <p>Se o período de ausencia fose longo diminuírase a carga porcentual das probas escritas en favor das probas orais, os traballos individuais e a observación sistemática.</p>
		<p>Materiais e recursos:</p> <p>-Libro de texto.</p> <p>-EDIXGAL en 1º ESO.</p> <p>-Material complementario na aula virtual.</p> <p>-Libros de lectura.</p> <p>-Aplicación “Cisco Webex”.</p> <p>-Presentacións dixitais.</p> <p>-Foro de novas da AV.</p> <p>-Material preparado e entregado polas profesoras previamente ó alumnado.</p> <p>-Recursos de Internet.</p>		

EDUCACIÓN SEMIPRESENCIAL				
De todo o grupo, por un período de quince días de corentena ou tempo indeterminado no caso de alumnado positivo na COVID.	<p>Cando?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na hora de clase, se é posible. 2. Nos días e horas establecidas e acordadas co resto de docentes dese grupo. 	<p>Actividades:</p> <p>Priorizaranse actividades de reforzo e de repaso do visto anteriormente.</p> <p>Non obstante, se a situación se estende no tempo daráselles prioridade a aquelas actividades relacionadas cos estándares programados para ese período cuxo valor na programación de referencia é do 100%.</p>	Os que teñen un valor do 100% na programación de referencia.	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Observación sistemática. -Análise das súas producións. -Proba escrita e/ou oral cando se incorpore o alumnado (se son quince días). - En caso dun período de ausencia máis longo realizaranse probas específicas utilizando distintas ferramentas dixitais: presentacións, Kahoot, cuestionarios, videoconferencias, etc.
	<p>Como?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Por videoconferencia, a través de "Cisco Webex". 2. Por videoconferencia, individualmente, en horario pactado co alumnado, se é imprescindible e especialmente se ten dificultades para conectarse ou ten necesidades educativas específicas. 3. A través da aula virtual, EDIXGAL (1º de ESO) e o correo electrónico o alumnado poderá consultar as dúbidas, recibir e entregar as tarefas, participar nos foros, recibir material complementario, etc. 	<p>Metodoloxía:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.-Impartir clases por videoconferencia. 2.-Facer chegar ao alumnado o contidos por medio de presentacións, relato, audio, ou vídeo colgado na AV. 3.-Crear un curso específico na AV para alumnado con necesidades educativas específicas de apoio educativo, integración tardía no sistema educativo, TDAH, etc..). 4.-Enviar instrucións, directrices ou tarefas a través dos foros da AV. <p>Materiais e recursos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Aplicación "Cisco Webex. -Aula virtual. -Presentacións dixitais. -Foro de novas da AV. -Edixgal en 1º ESO. -Libros de texto 		<p>Instrumentos:</p> <p>Os sinalados na programación de referencia.</p> <p>Se o período de ausencia fose longo diminuírase a carga porcentual das probas escritas en favor das probas orais, os traballos individuais e a observación sistemática.</p>

		<p>-Libros de lectura.</p> <p>-Material preparado e entregado polas profesoras previamente ó alumnado.</p> <p>-Recursos de Internet.</p>		
EDUCACIÓN NON PRESENCIAL				
En caso de confinamento ou peche de todo o IES.	<p>Cando?</p> <p>1. Na hora de clase, se é posible.</p> <p>2. Nos días e horas establecidas e acordadas co resto de docentes dos diferentes grupos.</p>	<p>Actividades:</p> <p>Priorizaranse actividades de reforzo e de repaso do visto anteriormente.</p> <p>Non obstante, se a situación se estende no tempo daráselles prioridade a aquelas actividades relacionadas cos estándares programados para ese período cuxo valor na programación de referencia é do 100%.</p>	Os que teñen un valor do 100% na programación de referencia.	<p>Procedementos:</p> <p>-Observación sistemática.</p> <p>-Análise das súas producións.</p> <p>-Proba escrita e/ou oral cando se incorpore o alumnado (se son quince días).</p> <p>- En caso dun período de ausencia máis longo realizaranse probas específicas utilizando distintas ferramentas dixitais: presentacións, Kahoot, cuestionarios, videoconferencias, etc.</p>
	<p>Como?</p> <p>1.Videoconferencia, a través de "Cisco Webex".</p> <p>2. Por videoconferencia, individualmente, en horario pactado co alumnado, se é imprescindible e principalmente se ten necesidades educativas específicas.</p> <p>3. A través da aula virtual, EDIXGAL (1º de ESO) e o correo electrónico o alumnado poderá consultar as</p>	<p>Metodoloxía:</p> <p>1.-Impartir clases por videoconferencia.</p> <p>2.-Facer chegar ao alumnado o contidos por medio de presentacións, relato, audio, ou vídeo colgado na AV.</p> <p>3.-Crear un curso específico na AV para alumnado con necesidades educativas específicas de apoio educativo, integración tardía no sistema educativo, TDAH, etc..).</p> <p>4.-Enviar instrucións, directrices ou tarefas a través dos foros da AV.</p>		<p>Instrumentos:</p> <p>Os sinalados na programación de referencia.</p> <p>Se o período de ausencia fose longo diminuírase a carga porcentual das probas escritas en favor das probas orais, os traballos individuais, a observación sistemática e probas específicas deseñadas con ferramentas dixitais diversas.</p>

	<p>dúbdas, recibir e entregar as tarefas, participar nos foros, recibir material complementario, etc.</p>	<p>Materiais e recursos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Aplicación "Cisco Webex. -Aula virtual. -Presentacións dixitais. -Foro de novas da AV. -Edixgal en 1º ESO. -Libros de texto -Libros de lectura. -Material preparado e entregado polas profesoras previamente ó alumnado. -Recursos de Internet. 		
--	---	--	--	--

Adquisición de estándares e competencias imprescindibles non adquiridos no curso 2019-2020.

Aínda que no curso pasado se deron os contidos mínimos imprescindibles, convén reforzar varios aspectos que se viron superficialmente e que dado o carácter progresivo da materia iremos repasando segundo a orde establecida na programación do curso actual. Deberá prestárselle especial atención ó alumnado que promocionou coa materia suspensa e ó alumnado que estivo exento de cursar lingua en cursos anteriores.